

Rec de două ori în septemana: Joi-a și Domineca's;
era candu va pretinde importantia materieloru,
va est de trei sau de patru ori în septemana.

Pretulu de prenumeratiune

pentru Austria:	
pe anu întregu	8 fl. v. s.
„ diumetate de anu	4 „ „
„ patrariu	2 „ „
pentru România și străinătate:	
„ anu întregu	12 fl.
„ diumetate de anu	6 „

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti a nostri, si de-adreptulu la Redactiune Stationegasse Nr. 1. unde sunt a se adresa si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau speditiar'a; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi: era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntia si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linia: repetitiile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului este 30 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 11 fauru n. 1871.

Leone Gambetta, sufletulu resistintiei celei potrice contra invasiunii teutonice in Frantia, intr'adeveru s'a retrasu.

La acesta ocaziune se presentu lumem inca o data eclatanta proba si dovada, despre valoarea, influinta, puterea magica, ce are unu spiritulu adeveratu, unu caracteru firmu si luminatu, unu geniu mare.

Astfelu de spirite, caractere, genii — numai in lupta se conosciu; caci lupta este elementulu lor. Si — cu catu o lupta este mai mare, mai grea, mai despartata pentru muritorii comuni, cu atat'a genii mai vertosu se afirma si stralucescu. Si — cu catu ei mai multu se afirma si stralucescu cu atat'u mai multu amutiescu si disparu mediocritatile, fanfaronii, profetii falsi, cari de altmintrelea, naturalmente ii petrecu ca umbr'a loru pre adeveratii genii ai poporalor si ii latra totu mereu, intocmai pre cum latra canii la stelele scilpitorie.

In data ce atari barbati de adeveratu spiritulu, adeverata energia si activitate — au disparutu de pre orizontele publicu, de pre campulu activitatiei, — toate fiintiele omenesci cate prin influinta loru, prin farmeculu cuvintelor si prin esemplulu faptelor loru erau escitate la o vietia extraordinaria potentata, decadu la unu statu de inertia, apatia, nepasare, si — se mira apoi ele incesi de sine, cum potura mai nainte se fia, se senta, se credea si lucre altu-felu!

Si acest'a este momentulu, candu innoctate innoctate, si ce s'indigant de fanfaroni si profeti falsi — cu curagiu, — nu, cu obrasnicia si redica capulu si vinu la valore; intocmai, pre cum in celu mai nobilu cadavru, dupa-ce l'a parasitu spiritulu vietii, stepanirea devine a vermiloru!

Gambetta abia s'a retrasu si — deja opiniunea prevalinte in Frantia incepe a se pronuntia, ca resistintia mai de parte contra invasiunii nemtiesci este imposibile si ca prin urmare Frantia cauta se se supuna conditiunilor *Imperatutui Wilhelm*, ori catu de aspre si neumane ar fi ele; chiar si cessiuni teritoriale se admitu!

Abia a disparutu *Gambetta* de la putere si — Bonapattistii, Orleanisti, Bourbonii incepu a se misca prin tote unghiurile nefericitei tieri, ba inca se mai inventa unu nouu candidat la Tronulu amaritei si umilitei Frantie, Regele Belgiei, pentru carele a nume luca cei ce — se temu de Republica, dar cu amintitele dinastii franceze nu se potu impaca; — si deja se latiesce faim'a ca constituant'a va fi in precumpenintia monarhica!

Alegerile pentru constituanta decurgu in tota Frantia in destula regularitate, er rezultatele despre cate ni reporta firulu electricu, nu dau inca nici o positivitate despre invingerea cutarei directiuni. Barbatii de frunte ai Republicei, pana si estremii, sunt alesi deja, dar asemenea sunt alesi multi si dintre contrarii loru. Intr'aceea regimulu provisoriu a dispusu, ca constituant'a se se adune nu in Bordeaux, ci in Poitiers, pentru ca se se pota consulta mai in linisce; er programulu pasirei sale ar fi: mai antaiu de tote unu reportu generale despre starea tieri si aspectele ei; dup' aceea, depunerea puterei in manele constituantei, si apoi constituirea unui nou Regimu; in fine pertractarea conditiunilor de pace, cari — intre *Favre* si *Bismark* se fia deja statorite si subscrise.

Constituirea definitiva a tieri, asi se vede ca va ave se urme mai tardiu printr'o adunare noua, ad hoc. — Atat'a este ce credemu ca merita a fi amintitu astadi la acestu locu despre Frantia. Cele ce se respandescu din diferite parti despre conditiunile de pace, pana acum n'au primitu din partea locurilor competinti — nici o aprobare; din contra organele inspirate ale dlui *Bismark* totu mereu urma a li nega autenticitatea. Un'a totusi pare a se adeveri, cumca adeca armistiulu se va prelungi, pentru ca constituant'a se aiba destulu timpu d'a se socoti bine de pace. —

Alalta-ieri, joi, se deschise parlamentulu Angliei in Londra. Cuventulu de tron, cum ni-lu aduse telegrafulu, infacisidia totu miserabilitatea pre care avuramu ocaziune a o vede in portarea guvernului anglu facia cu cumplitulu resbelu din Frantia si cu cele lalte complicatiuni europene. Nu cuprinde acestu actu solenu nici macar o expresiune curata si resoluta; nu este decatu o insirare de vorbe голе de frase elastice. — Deca Frantia a cadiutu prin miserabilitatea lui Napoleone si a creatureloru lui, apoi vedi'a si reputatiunea Angliei intocmai s'a devalvatu prin miserabilitatea egoismului si particularismului seu.

Conferintia diplomatica de Londra, dupa cum ni spune o telegrama de ieri, si-a terminatu lucrarea. Ea, sub impresiunea miserabilitatei sale, facu — unuculu ce i se potea: cantu unu frumosu versu despre santiunea tractatelor, si apoi se intina pan la largu, vorbi si dorintiei Muscalului. Astielu Kussia este stepan'a Marei-negre, er Turciei de mangaiere i acordara aceea ce ea si asi avea, dreptulu d'a inchide Bosforulu si Dardanelele — ori candu va vré. Multu i va pasa Rusiei de acestu dreptu, candu ea va dispune de o flota pancerata immensa in Marea-negra!

In privintia Dunarei — nu ni spune telegrafulu, ca ce va fi croitu conferintia, dar dupa scirile din Constantinopole si Viena, asi pare ca acesta cauza de ocamdata va remane in statulu de pan' acu, prolongindu-se activitatea comisiunei dunarene internationale.

Cu unu cuventu: Diplomati'a de astadi in tota privintia porta pre faciasu caracterulu celei mai triste nepotintie si chiar miserabilitati. —

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 7 febr.

Se deschide la 10 ore nainte de mediadi de presiedintele *Somssich*, carele deduse ordinu nainte de siedintia, ca fotoliulu celu rosu, celu ocupu repostatulu ministru b. *Eötvös*, precum si mes'a din naintea fotoliului, se fia imbracate negru, in doiu; pe mesa se afa o perina de catifea negra cu ciucuri de argintu, era pe perina o cununa de laurii. —

Petiitiunile incurse si cererea ministrului pentru apcarea tieri d'a i se incuviintia unu creditu suplinitoriu, precum si mandatulu presentatu alu nou alesului deputatu *Aug. Pulszky* se predau comisiuniloru concerninti.

Deputatulu *Andr. Kaldroviciu* din cauza de morbu i se incuviintia concediu pe timpu nedeterminatu.

Dep. *Béla Perczel* face reportu casei despre asistentia deputatiunei ce a insocitu remasitele pamentesci ale ministrului b. *Eötvös* pana la momentulu din *Ercsi*, si amintesce cu multiamita promptitudine, cu care a contribuitu la acosta ingropatiune proprietariulu domniului *Ercsi*, b. S. Sina.

Presiedintele crede, ca cas'a va incuviinti

ti'a dispusetiunile ce a facutu elu in privintia fotoliului ministrului b. *Eötvös* adaugendu, ca va lasa aceste insemne pana candu va fi incuviintitu postulu cu altu ministru. (Incuviintiare din tote partile.)

Trecendu cas'a la ordinea dilei, se continua desbaterca asupra bugetului ministeriului de agricultura.

Titulu IV. „institute.“

L. Tisza aduce a minte, ca cas'a a decisu in anulu trecut a se redica institute de economia rurala in Ungaria de susu, in Ardelu si Banatu, ca se se pota corespunde diverselor impregiurari si se se 'ncungiure caletori'a Ardeleniloru pe la *Altenburgulu* ung. Roga pe ministrulu a essecuta catu mai curendu acestu concludu.

E. Mukics se mira ca ministrulu nu numai nu a essecutatu acestu concludu, dar in bugetulu seu nici chiar nu pomenesce despre acestu concludu alu dietei.

Ministrulu *Szlávy* spune, ca nici scolele ce esistu pana acum spre acestu scop n'au atatia scolari, cati ar potu primi; din asta cauza se afa de prisosu alte institute noie, si erasi amintesce lips'a de puteri de instructiune.

E. Simonyi si *T. Pécsi* sustien a se essecuta concludulu dietalu de anu.

K. Tisza se mira, cum pote unu ministru se tracteze unu concludu alu casei cu atata usurintia; se fie amintitu acesta parere a sa candu s'a primitu decisu; astadi elu n'are se faca alta, decatu se essecute.

Rubric'a 1 „institutul de economia din *Altenburg*“ este prelimitatu cu 52,900 fl.

G. Várady sustiene, ca in acestu institutu se propunu obiectele in limb'a germana si ca tinerii unguri nu se potu cultiva. Ministrulu *Slávy* ilu incredintia ca obiectele se propunu intr' amendoua limbele.

La votu se primesce sum'a de susu.

Rubric'a a 2 si 3 pentru asemenea institute in „*Keszthely*“ cu 34,700 fl. si in „*Debretien*“ cu 41,200 fl. — se primesce.

Rubric'a a 4-a pentru unu asemenea institutu in *Kolozs-Monosturu*, 44,500 fl. da indemnu la mai multe observatiuni, provocate de c. *B. Keglevich*, carele propune unu proiectu de concludiune, in care se cere, a se trimite tineri din Ardelu la Academi'a de paduritu din *Siemnitiu*. Dupa observarile ministrului *Kerkápoly*, carele dice ca pentru *Siemnitiu* ar trebui create stipendii, cu deosebita privire la Ardeleni, — si dupa ce au mai vorbitu la acestu obiectu si *L. Tisza*, c. *B. Keglevich*, *L. Korizmic* ministru *Slávy*, *L. Berzenczey* c. *L. Simonyi*, c. *Em. Mikó*, *A. Lazar*, propunetoriulu c. *Keglevich* si retrage propunerea si sum'a de susu se primesce; asemenea se primesce rubric'a 5 cu 10,300 fl. pentru scol'a de agromonia din „*Hradek*“ si a 6-a cu 4000 fl. pentru scol'a destinata de a cresce vieru din *Dioszeg*.

Titulu V „institute pentru cultivarea de cai,“ 2,310,000.

K. Tisza, provoca pe ministru, a da deluciri detaiate despre aceste institute, si-lu roga a da aceste institute in administrarea numai a organelorunguresci; mai departe a iugri se se cumpere cai cu picioare scurte si puternice, apti de munca.

Ministrulu *Slávy* raspunde la tote intrebarile antevorbitoriului spre multamirea aceluia.

La votu tote rubricelce acestui articlu se primescu.

Titulu VI „institute de carantina“ cu 44,200 fl.; titulu VII „sterpirea bolii de vite,“ numita orientala“ cu 47,000 fl.; titulu VIII „institutul veterinaru din Pesta“ cu 32,800 fl.

titulu IX „capitanatele montanistice“ 61,450 fl. se voteza fora nici o observare.

Titulu X „institutul geologicu“ e prelimitatu cu 26,900 fl.; titulu alu XI „oficiolatu statuicu“ cu 56,970 fl. se primescu fiecare cu scadere de cata o suta de fl. —

Titulu XII „Venitele postale“ e prelimitatu cu 4,018,290 fl. fiindu mai multi vorbitor inscriși, siedinti'a se redi a la 2 ore.

natu cu 4,018,290 fl. fiindu mai multi vorbitor inscriși, siedinti'a se redi a la 2 ore.

Siedinti'a casei reprezentant. din 8 febr. 1871.

Se deschide sub presidiulu lui *Somssich* la 10 ore. Dupa autenticarea protocolului, se insinua actele intrate, care se trecu la comisiunile concerninti.

Dep. *Ig. Helfy* interpelaza pe ministrulu de comunicatiune: Daca are cunoscintie despre aceea ca pentru fiacare numeru alu unui diurnalu din strainetate, daca diurnalulu nu e prenumeratu prin posta, trebuie se se platisca cate 2 cr. pentru ca se-lu aduca a casa.

Ministrulu *Slávy* promite ca va raspunde manodi.

Mas. Ürményi, referintele comisiunei petitiionarie, face atenta cas'a, ca comisiunea a petrecutu multe petitiuni si se roga a otari o di spre resolvirea loru.

D. Irányi e de parere a se decide odatu pentru totdeun'a ca o di din fiecare septemana se servesca numai pentru pertractarea de petitiuni, ca se nu astepte petentii timpu indefinitu.

J. Györfy amintesce, ca *Csik* inca de multu a predatu unu asemenea proiectu de resolutiune. — Cas'a decide, a-lu pune numai decatu la ordinea dilei dupa finirea bugetului. —

Se trece apoi la ordinea dilei si se continua din bugetulu Ministeriului de comerciu.

Titulu XII: „venitele postale.“

T. Péchy, *B. Guthy* si *Aristid Mattyas*, arata starea cea deplorabila a postelor.

K. Tisza provoca cas'a, a imputeri pe ministru, ca din prisosele arătate in acestu titlu, se completeze retiua postală.

E. Mukics se plange ca officiantii postali inca si acum mai luca nemtiesce.

Ministrulu *Slávy* n'ar dori unu bugetu mai mare dupa propunerea lui *Tisza* K. Din prisosele postei ar fi bine se se platisca deficitulu telegrafului de 300,000 si desdaunariile platite din caus'a neseguritatii. Incatu despre limb'a officiantiloru, acest'a se ntempla rar, dar daca e, nu trebuie se remonstramu, caci am margini libertatea nationalitatiloru, garantata prin lege.

K. Glyczy e in contra afirmatiunei din urma a ministrului, caci post'a e officiu de stat, si trebuie se lucre in limb'a statului.

Ministrulu *Slávy* si corege vorb'a astfelu, ca comunicatiunea officiantiloru are a fi si este in limb'a magiara.

Ministrulu *Gorove* dice, ca in centru toti officiantii sciu si nemtiesce si unguresce.

E. Simonyi compatimesce starea cea nesigura a tierii si dice, ca acest'a vine de acolo, caci postulu ministrului de interne sta desiertu, parasitu, de mai multe luni de dile.

La votu se primescu sub acestu titlu 4,017,790 fl.

Titulu XIII „Telegrafele“ Spesele sunt prelimitate cu 1,411,000 fl. venitele, cu 1,112,000 fl.

G. Várady face propunerea de concludu ca ministrulu se specifiche retiua liniloru telegrafice si starea loru, si se asterna unu proiectu de imbunatatire si completare, ca se pota fi tractate in bugetulu viitoriu.

Em. Huszár interpelaza pe ministru, ca de ce nu s'au essecutatu liniile telegrafice, decise de casa.

B. Guthy arata neglignintia si disordinea, cu care se promovéza telegramele la tiéra si cere remediare in acesta privintia.

Ministrulu *Slávy* scusa aceste greutati cu defectele, officiantiloru si cu inmultirea colosale a agendelor de comunicatiune. La propunerea lui *Várady* se oblega si fora concludu din partea dietei.

La votu se primescu sum'a prelimitata, asemenea si titulu XIII.

Titulu XIV „polit'a ripensa“, cu 59,800 fl. (venitulu 12,700 fl.) XV „cas'a pe-

stana de depozite" cu 137,000 fl. (venit totu atâta); XVI. „tacele montane" 41,000 fl. (totu atâta venit); XVIII. „fonduri, fundatiuni si diverse venit" 27,000 fl.; XVIII „pensuni 86,246 fl. — se primescu fara nici o observare.

Cu acestea s'a finitu bugetulu ordinariu alu acestui ministeriu. —

Din celu extraordinariu rubric'a 1. „scopuri comerciali" cu 1000 fl. si rubrica a 2. „institute economice" cu 27,000 fl. se primescu fara observare.

Rubric'a a 3 „institutulu de cai alu statului", e preliminaru cu 151,000 fl; comisiunea financiara propune 145,000 fl.

La votu se primescu sum'a recomandata de com. financiara; totu asia se primescu si rubric'a 4 „institutulu de veterinaria in Pesta" cu 16,900 fl.

Rubric'a a 5 „Telegrafulu" e preliminaru cu 300,000 fl.

K. Antalffy cere a se infintia o linia de la Csik-Szereda spre Gyergy Sz.-Miklos, (in Ardelu), si a se vota sum'a necesaria sub acestu rubrica.

Ministru Szldvy dechiaru ca sunt alte linii mai insemnate de redicatu.

L. Berzenczey si L. Popp ceru a se face ceva si pentru Ardelu si a nu-lu tracta totu masteru; caci vor incepe a se cal pentru unu si a lucra la desfacerea ei.

L. Csernatonyi roga pe deputatii din Ardelu a nu memora de uniune la fiecare ocaziune si a nuse totu plange de tractare mastera: caci prin acestu promovaza planurile neinsemnatei partide ce lucra neintrerupt in contra uniunei.

Cas'a respinge propunerea lui Antalffy si primescu sum'a dupa preliminaru.

F. Hdzman din consideratiune, ca poterea Ungariei se bazeza pe economi'a rurala si cu deosebire pe productiunea de grau; ca pedeele in comerciulu de bucate, promovaza usuriulu in bucate, si ca redicare de case publice, deposite pentru bucate ar folosi forte multu negociului, fiind ca actiunile acestoru case de depozite ar pute se aiba cursu ca si bani; face propunerea ca: ministrulu se asterna casei in acestu privintia unu proiectu de lege.

Se decide a se tipari, impartii si a se pune la ordinea dilei mai tardiu. —

Urmaza bugetulu ministeriului de justitia. Referintele P. Ordody espune, ca sum'a ordinaria totala este 3,875,300 fl; adeca cu 162,492 fl, mai multu decatu in anulu trecut, fora pensuni. Caus'a urcarii este regularea leteloru si a banilor de cortelu pentru officiantii de stat.

Ignatiu Dietrich intr'o cuventare de 2 ore arata de o parte defectele in bugetu, de alta parte nemuliamirea sa cu cele specificate.

Densulu dice, ca in bugetu nu sunt puse

de felu spesele pentru curtile de instantia prima, cari si in anulu trecut au fostu verite in bugetulu ministeriului de interne. In contr'a inserarii acestoru curti judecatoreci la ministeriulu de interne, este ocaziuni si pusa a ceea, caci prin acestu se da acelu ministeriu o influentia pre mare a supra alegeloru. Cati de neregulata este referintia acestoru curti contra regimu, se vede si de acolo, ca o parte dint'ensele si face reporturile contra ministeriulu de interne, alt'a contra ministeriulu de justitia; de aceea celu din urma la desbaterile a supra statorirei acestoru curti de instantia I, n'a sciutu se dee decatu desluciri forte mance. Dispusetiunile facute de regimu pe acestu terepu, sunt numai — semi-mesuri, forte neconsecinti; acestu impedece progresulu forte.

Lipsescu in bugetu mulcele (glóbele) in curse de la jurnalisti pedepaiti prin juriu de presa, cu tote ca-su menite a fi unu venitu pentru cas'a statului. Asemenea ar trebui aretati in bugetu banii din pedepsele dictate de alte curti jurisdictionale si acesta aretare, dupa parerea oratoriului, mai usioru s'ar pote esecuta, daca s'ar introduce unu felu de timbru specialu numai pentru aceste afaceri.

Ce se atinge de cele ce se afla in bugetu si cari dupa parerea sa ar trebui modificate — dice, ca sum'a pusa in bugetu, ca lefa pentru inspamentatoriulu numeru de officianti in acestu resortu, este peste mesura mare. In anulu trecut s'a cerutu atare suma, caci s'a disu, ca numai cu ajutorulu acelu dirigatori se potu esecuta afacerile codificatorie.

Mai tardiu insa ministrulu dechiaru, ca numai trei officianti din buroulu seu sunt ocupati cu acestu afacere. Intraba deci, ca ce face multimea acestu de officianti, dacu ministrulu nu e in stare a ave nici cea mai mica influentia a supra intemplantiloru, ce cadu in ressortulu seu? — si acesta lipsa de influentia se vedesce si din scandalos'a istoria ce s'a petrecutu in patulu episcopalu din Cincibiserici si din imprejurarea, ca ministrulu de justitia n'a fostu in stare a ni infacisia relatiunile curtiloru de justitia pomenite mai susu.

Mai de parte se afla in bugetu lefa a 5 officianti de cancelaria. Nu ar ave nimicu in contr'a acestui titlu, dacu acela ar face macar bucuria respectiviloru. Dar e de parere totusi ca ministrulu ar pote se aiba cancelisti si cu lefe mai mici decatu 900 fl. si 200 fl. bani de cortelu. Nu pricepu de felu, ca de ce-i trebuie ministrulu patru directori de cancelaria, ca se supravegheze pe sieste cancelisti? (Aplause din stanga).

Dupe aceea caracteriseza activitatea curtii de casatiune si a forurilor supreme, si istorisece din esperintia propria doua intemplari, ce dovedescu ca acestu curti de justitia judeca

cauzele — nu dupa dreptate, ci dupa colorea politica a partiloru.

In privintia despartimentulu pentru codificare, ar fi doritu, so facu unu proiectu de lege, dar scria a pusi, ca va cade cu elu, pentru ca e facutu de unu membru alu partidei opositionale.

Critisandu pe insusi ministrulu de justitia i reprosiuza ca n'are programa si sistema, si dispusetiunile lui tote sunt defectuose. Ce se face astadi, se restorna mane. In dispusetiunile ministrului lipsesce aceea libertate si acelu semtiu constitutionalsu, fora de care nu se cade se fia acela ce este chlamatu a crea legi.

Nu primescu bugetulu de basa pentru desdatere speciala.

In fine dice, ca ministrulu nu ar fi neaptu, nici fora tactu, dar in alegerea officiantiloru si in dispusetiunile lui de pana acuma a fostu tare fora norocu. (Aplause in stanga).

Siedintia se redica la 2³/₄ ore. Cea mai de aproape manedi la 11 ore.

Pesta, 10 fauru 1871.

(Apucaturi finantiare oficiale magiari, incercari fraudose si fora rezultatu.) Precum am scriu in acestu diurnalu inca in 30 septembrie 1870, facendu-mi-se din partea perceptoratu-lui reg. mag. din Pancota, (comitatulu Aradului,) vecasatiune si injuria malitiosa, totu in 30 septembrie 1870 am facutu la ministrulu magiaru regiu de finantie urmatori'a aretare si respective rogare:

Onorate domnule Ministre! — La inceputulu anulu curinte mi-am fostu luat libertate a face o interpelatiune in dieta in privintia abnormeloru abuzuri ce se facu prin dirigatori finantiari, si ca domnulu ministru se fia deplinu convinsu de espunerile mele, am provocatu mai multe casuri speciale ce s'au intemplat, precum in comitatulu nostru Zaran-du, asia si in altele; — antecesorulu domnului ministru in responsulu seu a negatu existintia acestoru abuzuri, si acelu responsu apoi prin maioritatea casei fu luat simplu la cunos-cintia. —

Precum se vede, dirigatorii de finantie prin acestu au prinsu curagi de a spori abuzurile, celu putienu eu numai asi mi-potu spli-ca casulu ce se intempla subscrisulu in 26 a lunei cirinte, si a nume: inca in 31 decembrie 1866 cumperandu eu o via de la asociatiunea pentu cultur'a poporului romanu in Aradu, perceptoratu mag. regiu din Pancota (comita-tulu Aradului) precum se vede din chartia sub A. alaturata, in 31 iul. 1867 mi-tramise ordinatiune se platescu 109 fl. 37¹/₂ cr. ca pro-conte pentru transpunere viiei cumperate; dar fiindu acea tacsare de o mestra multu mai mare decatu se vine dupa lege, precum se vede acestu din chartia sub B. am datu recuru in contra, si precum se vede totu din chartia de sub B. prin decisulu directiunei finantiale sum'a de 109 fl. 37¹/₂ cr. s'a redusu la 31 fl. 25 cr. care suma, precum arata culetanti'a

sub C. cu camele de 1 fl. 81 cr. in totalu de 33 fl. 6 cr. in 10 decembrie 1868 am si res-punsu a la proceptoratu mag. reg. din Pan-cota. —

Pe langa tote acestea in 29 a lunei curinte, judele Baiu de Crisiu mi imanu cu offo mandatu sub D. prin care mi se impune totu prin perceptoratu reg. din Pancota, ca totu pentru acea via, cumperata de la asociatiunea aradana, pana in 30 de dile se platescu 218 fl. 75¹/₂ cr. percente de transpunere.

Scriptele cu acestu ocaziune alaturate numai in copii la provocar: sum gat'a a Vi le asterne si in originale.

Domnule Ministre! Dupa cele premise asi cugetu, ca in casulu presentu nu mai pote se fia vorba de greziele, ci numai de insielati-une, seu maltia.

Dreptu aceea Te rogu cu tota onorea se binevoiesci a me scuti de injuria dirigatori-loru finantiari, si totu odata a-mi da satisfac-tiunea cuvenita, ca se nu fu silitu, si peste voia, a cere audiintia la Maiestate, si sentulu tronului in contr'a ilegalitatiloru si injurieloru ce mi se facu din partea dirigatoriloru finanti-ali! — Primescu dle Ministre etc.

Neprimindu pana in 20 ian. 1871, adeca in timpu de aproape 4 luni, nici unu responsu, am datu dlu ministru de finantie urmatori'a a dou'a rogare:

Onorable Domnule Ministre! — Ioca in septembrie 1870 mi-am fostu luat libertate a-Ti aduce la cunosintia prin o suplica moti-vata cu documinte, unele abuzuri malitiose, in-jurii si vecasatiuni comise din partea dirigatori-loru de la perceptoratu din Pancota in comita-tulu Aradului, rogandu-Te se si bunatatea d'a-mi face dreptate, si a me scuti de nepadiri-le ilegali si malitiose ale acelu deregatori; in-sa, dorere, pana astadi n'am primitu nici o mangaiere, ma neci unu responsu macar!

Dreptu aceea de nou mi permitu a Te roga cu totu respectulu, se binevoiesci a-mi da gratiosulu responsu la suplica susu memorata. — Primescu Dle Ministre etc.

La acestu a apoi in 28 ianuaru 1871, prin capitanatulu orasiului Pesta, in dosulu aretarei, respective primei mele rogari date in limb'a romana, primii de la dire tiunea finantiale din Aradu urmatori'a deslegare in limb'a magiara:

Decisu. La oficiulu de dare din Pan-cota competintia de 218 fl. 75 cr. dupa actulu de cumperare si vindere introdusu sub puse-tiunea de sub B. e. a anulu curinte, cu pri-vi tia la catastifulu aceluasi oficiu din anulu 1867 sub B., ca impacatu, s'a stersu.

Despre ce dlu suplicante or retramiterea-celoru 4 documinte se incunosciintiedia.

Directiunea finantiale reg. mag. arada-na. — Aradu 7 nov. 1870. Torma mp. (pe romanian J. Hrenu.)

Din acestu decisu se vede apriatu, ca dlu Torma a facutu atata, ca a medlocitu stergerea a acelei sume de 218 fl. 75 cr. care perceptoratu din Pancota voia a o trage de pe mine nelegalu si probalminte pentru posiuariulu seu; si cu atata a totu lucrulu s'a gatatu!

FOISIÓRA.

Langa Suceava, in 20 ian. 1 fauru 1871.

Sfatu cu satenii

despre autonomi'a si congresulu besericescu in Bucovina. (Incheierea.)

Aceste toate sunt de mare trebuintia pentru noi; caci pana acum nu avuram mai nemica din ele, si poate si de aceea ni mersa cam reu, si cu legea noastra in Bucovina si cu noi credinciosii ei. Dar spune-ni, me rog, asi soboara sau congrese, nu sunt ele in contr'a legii noastre? —

Domne feresce, nu! ba tocm'a sunt ele si dupa noim'a invetiaturei insului Christos si a sfintilor Apostoli; apoi si dupa regul'a, care o padira acesti sfinti Apostoli intru ocarmuirea comunitatilor besericesci, cat traia ei pre pament. Poruncepu acest felu de ocarmuire „soborniceasca" a besericei noastre si a comuneloru ei cate sunt in toata lumea, poruncosec dio, sfintele canoane, asiediate de sfiintii parinti in sinoadele de a toata lumea.

Asia de pilda, sfant'a evangelia, cartea invetiatureloru lui Christos de la inceput si pana in farsit ni spune, ca numai prin dragoste catra Dumnedieu si catra aproapele potem dobandi mantuirea sufletulu nostru.

Dragostea dara cere, ca si sarcinele in comunitatea vediuata a besericei toti sa le purtam, cati suntem madularii acestei beserici; iara nu unii numai sa poarte sarcin'a, iara altii sa se foloseasca.

Tot asi inasa trebué sa fie si cu dreptu-

rile si foloasele in societatea besericeasca: cum totii poarta sarcinele, asi totii sa aiba si drepturi si folosuri: astfelu cere dreptatea, si dreptatea e — dragostea.

Toti, adeca sute de mii de noi, nu ne putem odata aduna la un loc, ca sa otarim un'a si alt'a in trebile economiei din comunitatea besericea noastre. Dara ni alegem oameni incredintiati ai nostri, de la carii potem de sigur accepta, ca aceea vor grai si otari la congrese sau soboare, ce am grai si otari noi, deaca am fi acolo. Christos apoi vrend a ne invetia, ca in beserica Sa, carea e legea noastra ortodocsa, nu unu sa stapeneasca, nu un om numai sa o conduca pre pament, a spus: „unde sunt doi sau trei adunati in numele meu, acolo voi fi si eu in mijlocul lor," si in alt loc: „spuneti besericii," „spuneti soborului."

Pre aceasta temelfa de soboara sau adunari, constituita si Apostoliu comunitate besericesci, otarind toate numai cu invoierea, „batrenilor comunitatii" si ale „intregii comunitati." Asia de pilda cetim la faptele Apostolilor cap. 15, st. 22 si 25: „Atunci s'a parut Apostolilor si batrenilor impreuna cu toata adunarea, ca alegand barbati din ei, sa trimita la Antiochia, . . . scriind prin manele lor acestea: „Apostolii si batrenii si fratii, celor de la Antiochia." s. c. l.

Tot asi, cumca in sobor, in adunarea comunitatii besericesci, iara nu in voi'a numai unei persoane pusera sfiintii Apostoli puterea si autoritatea legala a dirigerei si conducerei administrative intr'o comunitate besericeasca, se cunoasce si din faptele Apostolilor cap. 19, st. 39, unde sf. Apostol Pavel comunei besericesci din Efes dice: „iar' daca cercati pentru

alt ce-va" (nu pentru trebi ale credintiei) se va deslegá intru adunarea cea dupre lege."

Pe aceea urma oréduesce canonul 37 al sfintilor Apostoli, ca sa se tina de doue ori sobor in an, care ordinatiune o repetiesc si soboarele de a toata lumea I, IV, VI, si VII, si sfant'a noastra lege, ca ea ocarmuirei sobornicesci in beserica i da toata onorea si insemnatarea, asiédia, ca in pomenirea soboarelor ecumenice sa se faca a nume prasnuire, care so si tine de intreg'a noastra beserica, si a nume in Dumincoele asiá numite ale sfintilor parinti.

Mare lucru! apoi cum dara, ca un lucru atát de mare si sfant, cum trebuie sa fie in legea noastra soboarele, la noi nu se tinura pan' acum? Noi pana acum paraisem doara legea noastra cea sfanta, si numai acuma e ca iarasi sa ne intoarcem la ea?

Mai ca o paraisem; dara nu din vi'u'a noastra a credinciosilor si tiilor sfintei noastre beserici, ci din alte pricini, de care nu mai vreu sa vorbesc, ca si asiá sunt ele acum trecute. Dara atata vi voi spune, ca si formele guvernarei statului in care traím, chipul adeca al ocarmuirei tierilor, nefiind el pana acum constitutiuonal, adeca tot asiá cum se cade sa fie guvernarea besericea noastre, ci fiind ocarmuirele in Austria pana mai dauna-di absolutistice si despotice, adeca dupa voea numai a persoanei domnitoare si catorva put'eni alesi de aceea, — nu ni era nici noa usior a practica sobornicitatea besericea noastre, sa tinem adeca congrese si sinoade. Pre langa aceea si pre langa altele mai multe sa mai scie, ca in trecut unu-le persoane mari in eparchia si tiara, ca sa dispuna ele mai lesne cu eparhia si avere besericeasca,

riceasca, fondulu adeca al nostru relegiuariu, dupa placul lor personal, nu voiau sa tina congreso si sinoade, cari sa le ingustetiasca domnirea lor.

Nu e inasa si astadi asiá. Astadi si form'a ocarmuirei statului nostru e constitutiuonal, adeca soborniceasca, (representativa prin deputatii poporului,) si MS. Imperatulu ni dede voia apriata, ca sa tinem noi Bucovenenii de religiuena ortodoxa-orientala, sinoade si congrese-uri besericesci, si mai marii nostri besericesci consimt, de pilda pre sfiintulu nostru Archiereu inca este din toata inim'a gat'a, a aduce poruncele sfintei noastre legi cum si dorintiele noastre ale tuturor diecesanilor la implinire, si sa tina sinoade si congrese-uri besericesci, spre a regula si a pune la cale atatea si atatea trebuintie, cari de mult si foarte ne lipsescu in beserica noastra aice in Bucovina, si cari trebuinti vi le indegetaiu mai nainte, prin cele 12 puncturi.

Aceast'a intru adever foarte bine ar fi. Dar mai spune-ne, me rog, ca nu te-am intieles bine: deaca si preotii si mireni au dreptulu sa iee parte la congrese besericesci; cam cati mireni, si cati preoti vor pote sa fie in acele congrese?

Congressele besericesci, ca sa fie ele aceea ce acceptam, si pentru ce le si cerem de atati'a ani, sa fie ele adeca: in binele si spre inffiorarea besericea noastre, cum si pre deplin'a pastrare a autonomiei sale de catra ori si ce inriurire straina sau daunacioasa, trebuie mai antaiu sa fie independente sau neatarnata de acele inriuriri. Caci altmintrelea despot'a (samovolnic'a) si prin congrese va pote direge toate

Nici dlu ministru *Kérkápoly*, nici dnulu *Torma*, (carele deal nu s'a subscrisu cu caracterulu seu, probalminte va fi directorulu financiaru, ce si de acolo deduce, căci numai astfelu de domni cari nu-si subscriu caracterulu, pre'ndiendu că tóta lumea de sine se scie cine sunt ei) — dlu nici unulu n'a aflatu de lipsa pentru unu atare abusu, si incercare de insietiuine, a face vr'o alta mai departe di. pozitiuine. — Nu e de mirare deci că din tôte partile se audu plansori nenumerate in contr'a diregatoriloru financiari pentru abusu, vecsatiuini maltrata-torie si fapte ilegali, ce se comitu facia de bietulu poporu, — dupa ce in contr'a loru ori unde si ori cate plansori si arétari se facu, acelea nime nu le ie in socotintia; ce sciindu diregatorii, este pré naturalu, că maltratarile, abusu, si faptele nelegali, cresc si se sporescu ca vér'a buretii dupa plóia! Déca la o aretare a unui deputatu dietalu, (deal romanu,) o aretare cu date si documinte, o aretare in urm'a careia s'a doveditu pe deplinu unu abusu grosu de oficiu, si o incercare de insietiuine, — domni de la potere, afara de aceea că au ordinatu stergerea sumei cu care acei diregatori voiau se insiele, alta procedura a luá si alta satisfactiuine a dá, n'au aflatu de lipsa, atunci ce póte asteptá unu bietu tieranu, a nume candu este romanu, intr'unu asemenea casu?!

O, bat'o naib'a, viétia constitutionala magiara de ea; unde am ajunsu cu ea! —

Sigismundu Borlea,
deput. diet. si protonot. comitat. Zarandu.

Soceni, in Carasiu, 22 ian. v. 1871

Multu stimate dle Redactoru! Fiindu că organulu DVóstre „Albina,” carele e adeveratu organu alu causelorú noastre nationalu, multi articuli, de multu interesu, petrece in publiculu nostru cetitoriu, eu am cugetatu, că va avé cãta locu si pentru acésta istoria de mare interesu, spre a o aretá in tóta lumea romana, pentru toti cei ce vreu se intielega si se faca bine bisericeii si natiunei loru.

In a. 1869, maiu 5. repaosá in Dlu fie-ier-tatu parintele Petru *Cotreantiu*, administratore parochialu in Soceni; atunci la aretare fa-outa din partea parochialu din locu, Daniilu *Sciopóne*, catra dlu protopopu alu Caransebesiului, *N. Andreovicu*, acésta vacanta parochia, o incredintá parintelui capelanu Trifonu *Stoica* spre administrare, pana la mai departe ordina-tiune a ven. Consistoriu.

Parintele administratoru in decursulu a-atei administratiuni — precum scimu din atesta-tulu subscrisu, si-a facutu indatina'ta petitiune catra ISA dlu episcopu *J. Popasu*, pentru de a fi intaritu definitivu pre parochia aceea. Il. Sa, — credu din indemnu curatu, nu s'a gra-bitu a impliní cererea; odata--socotimu pentru

că nu erá departe canonic'a constituire a bise-riciei nóstre; apoi si pentru ca se tréca anulu de administrare, in care venitul parochiei a-vea a fi impartitu cu veduv'a preutésa.

Dupa ce ajunséramu Stat. organicu, se constituí si comun'a nóstra bisericeasca conformu dispusiunelor aceluasi Statutu; totu intr'acelasi timpu primu resignarea dlui invetiatoriu Petru Pupu. Devenindu statiunea invetiatorésca vacanta, comitetulu parochialu a trebuitu se se ingrigiésca pentru deschiderea concursulu spre implinirea si a catedrei invetiatoresci si pentru parochia asemenea. In siedinti'a sa din 7 ian. 1870 s'a pertraptatu caus'a parochiei, unde cu unanimitate, din cea mai libera voia a dechiaratu comitetulu parochialu, ca se nu se deschida con-cursu pentru vacanta parochia, ci se se faca *reducere*, adeca: din dóne parochii se fia un'a, si inca fora capelanu in viitoriu. In urm'a ace-storu concluse, pentru statiunea invetiatorésca, s'a deschisu concursu, éra pentru parochia nu.

La timpulu seu, conformu Stat. org. §. 9, s'a publicatu sinodu parochialu prin amintitul dnu parochu pentru acéste dóne cause, care sinodu, in 11 ian 1870, sub presidiulu m. on. d. protopopu susu anumitu, cu unanimitate si vóce inalta, fora nici una contradicere, alésa de invetiatoriu pre competentulu Antoniu Sabinu, éra pentru parochia cu asemenea insu-fletire incuviintia reducerea proieptata de comitetulu parochialu.

Protocolulu sinodulu aprobandu-se de Il. Sa dlu eppu si de ven. Consistoriu eparchialu, alegerea amintitul d. invetiatoriu fu primita si intarita; éra caus'a de reducere a parochiei — s'a respinsu, cu cuvintele si cu svatulu Il. Sa dlu eppu, de dupa cari pentru unu lucru asiá de importante ar fi se se conchiame pururá *sinodu specialu, numai ad hoc, si protocolulu decretatoriu de reducere, se se subscrie de toti membrii sinodulu!*

S'a convocatu deci prin dlu parochu, in tóta form'a, demantatul sinodu extra-ordinariu, care sinodu in 9 augustu 1870, fiindu forte numerosu, sub presidinti'a dlui parochu Joane *Stefanovicu* din Matnicu, ca asésore consistorialu si plenipotentiatu alu dlui protopresviteru, cu asemenea unanimitate casi prima data, s'a dechiaratu că se tiane de conlusu pentru reducerea parochiei de la care nici macar sub-ce impregiurari nu se va abate, si totu de o data a si subscriu respectivulu protocolu, dupa cum a fostu cerinti'a dlui episcopu.

Protocolulu acést'a substernendu-se ven. Consistoriu spre aprobare, Il. Sa parintele eppu, pentru ca caus'a implinirei unui postu de pa-rochu, sóu a reducerii unei parochie, se strabata aduncu in inim'a si mintea sinodulu parochialu, — a respinsu si acestu protocolu, cu cuventu, ca se se mai chame si a treia óra sinodu pa-rochialu, in care a nume dlu protopresviteru se fia

presidintetora a mai fi substituitu de altu cino-va! — Dovéda chiara că Il. Sa atátu de multu ne iubesc pre toti, clerici, ori mireni, încátu pentru ca toti se ne luminámu si mantuimu, totu cãta de trei ori ni demanda se facemu tóte; chiar si predicéle ce tramite preotiloru la dilele de serbatori mari, ordinéza ca de 3 ori se ni se cétésca in S. biserica, ca ele aduncu se se im-prime in inim'a ascultatoriloru!

La timpulu seu, dlu parochu in tóta form'a ér conchiama a 3-lea sinodu parochialu in caus'a parochiei vacante, care sinodu se tienti in 10 ian. 1871 sub insusi presidiulu dlui protopopu; aci dlu presidinte desfasia'rú onor. sinodu din firu in peru caus'a acestei a treia conchiama a sinodulu, provocandu apriatu, de 2 si de 3 ori, ca noi bine cugetandu si rumegandu caus'a, si bine strecorand'o prin mintea si inim'a nóstra, apriatu se ne dechiarámu: voimu ca se se deschida concursu pentru veduv'a parochia? séu se se reduca ea? Apoi spuindu-ni lamuritu, că ISA voiesce, ca proto-colulu acést'a, se se subscrie de completulu si-nodu, fia ori cum ar fi. — La acést'a noi cu conducatorii nostri in frunte, a nume Davidu *Jebeleanu*, judele si presidintele comitetulu parochialu, Petru *Sciopóne*, primulu epítropu, T. *Sciopóne*, codreanu si membru la comitetu, Iosifu *Peica*, membru la sinodulu protopopescu si Rusalinu *Banu*, in cea mai deplina si mai respicata armonia si unanimitate ne dechiará-ramu, că noi, caus'a acést'a bine am cercat'o si cugetat'o, si am aflatu că numai redu-cerea póte se fia buna si folositoria — si pen-tru parochu si pentru parochieni, pentru ace-aa si antaia, si a doua si acuma a treia óra ne dechiarámu, că noi pre langa acéaa stámu, că protocolulu sinodulu alu doilea, carele e si subscrisu de noi, se aiba valóre la venerabi-lulu Consistoriu, éra de se postescce ca se ne mai subscriemu inca odata, si acést'a facemu; si am si facutu.

Protocolulu acést'a, intru carele cu fer-bintiéla ne-am rogatu de Vener. Consistoriu eparchialu din Caransebesiu a incuviintia can-du-va acésta decisiune si a-i dá pentru totude-un'a valóre oblegativa, — dlu protopopu l'a luat cu sine spre alu subministrá la loculu seu, si noi credemu că trebuie se fia celu mai de pre-urma!

Istori'a acésta, ciudata intr'o parte si esem-plaria intr'alt'a, de aceea s'a datu in publicitate, pentru ca fratii romani de pretotindeniá ca ma-dularile trupulu insuffetit alu bisericeii, fie ei clerici, ori mireni invetiatori, ori invetiacei, toti cei ce iubeacu beseric'a si binele ei, la tóta ocasiunea, cu amendóua manile se imbracisiezce essemplulu viu alu Socenieniloru si prin nemio'a, prin nici o incercare contraria se nu selase a fi abatuti si sedusi; căci noi ca totu atáti'a fap-tori, toti cu totii in cea mai buna armonia, de

la inceputu ne-am otarita pentru reducere si — luandu bine sém'a, că ea, reducerea, e cali-ficata d'a fi temeielu bunei moralitati, bunei in-tielegeri, bunei chiverniseli materiale si spiri-tuale in comune, imputienarea preotiloru — e de buna séma, ce dá celoru santiti ocasiune a pe-trece strineu cu oficiulu loru, cum se si cuvi-ne, — prin nemica sub sóre n'am fi potutu fi desbatuti si abatuti de la propusulu nostru, ca-rele prin intreita proba s'a doveditu firmu si serioasu si trebuie se reese. —

Resolutiunea finale intr' acésta cauza o asceptámu de la Ven. Consistoriu din Caran-sébesiu cu tóta liniscea sufletulu nostru, fiindu sufletulu nostru prin convingerea si prin armo-ni'a comuna tare si nestramutabilu.

Doi membri ai sinodulu parochialu.

(Tóta onórea fratiloru din Soceni! Intie-liginti'a, firmitatea caracterulu, armoni'a loru in acestu casu — sunt pré laudabile. Insa — nu ne-am prinde la remasiu că vré fi totu asiá, déca se intemplá ca vr'unu clericu absolutu se aiba rudenti numeróse intre ei. Particularis-mulu, bata-lu foculu lui, este carele eparge bun'a intielegere si armonia intre poporu. De altmintrelea, ori cum se fia, n'am poté affá buna si cu cale pasirea vecsatória a ven. Consistoriu prin care s'a maltratatu poporulu fora vre-unu motivu ratiunabilu; căci dóra stepanii din Ca-ransebesiu nu vor potfi ca reducerea de pa-rochii se se decida totu de trei ori si totu numai in unanimitate! Si déca s'ar mai fi potutu cum-va legitima séu acésta asemenea pasire pana la optomvre 1870, de la congresulu nationalu de atunci incócia — ea a fostu nepermissibile. Reductiunea in Soceni, unde pre cum ni este conosciutu si asiá este unu parochu si unu ca-pelanu, avea a se decretá prin Consistoriu dupa lege ex offo chiar si in contr'a votulu poporu-lu. Adunarea din 10 ian. a. c. a sinodulu pa-rochialu, de si face ea onóre poporulu, armoa in sa o umbra defavorabile a sup'a ven. Con-sistoriu, si — credemu că nime nu va mai recomandá alta data asemenea pasire in atare casu. — Red.)

Langa Fagetu, (in Carasiu) 26 ian. 1871.

Stimate Domnule Redactoru! Inca din anulu 1868, de candu pré gratiosulu nostru Monarchu binevoi a sanctiuná „Statutulu orga-nicu” si a ni dá lege pe bas'a dreptulu nostru istoricu, Statutulu org. mi devení cartea si stu-diulu de predilectiune; me delectamu cetindu-lu si recetindu-lu; totusi de unu timpu incóci lu pusesemu la o parte; dar — ce se vedi? Din intemplare facóndu o excursiune prin cer-culu Fagetulu, trecui prin o comuna a proto-popiatulu acestuia tocmai la Botezulu Dom-nulu, si pre cine intelní? Erau locuitorii cu securile pre umere, ér nevestele melitiandu ca-

asiá, casi pana acum fár de ele. Aceasta ne-dependintia sau neatarnare in sa póate as-ceptá numai deaca vor fi sau toti deputatii in-dependenti, sau macar numai maioritaea lor. (Luati la acéast'a, ve rog, bine seam'a, ce ve spun!) Acum'a vine că in congressurile besericesci, in acele adunari adeca, in cari are sá se sfatuiasca si otarasca trebile economiei in in-treaga comunitate besericeasca a eparchiei noastre bucovinene, trebuie sá fie reprezentata *intreaga* noastra comunitate eparchiala, adeca si preotii si mireni. Intreaga in sa comunitate besericeasca numai asiá va potea fi ea dupre drept reprezentata, deaca dupa proporti'a nu-merulu preotilor si mirenilor nostri vor fi in congressuri preotii si mireni reprezentati.

Ar veni dara, ca preotii dupa catimea lor de vr'o 400 si mireni dupa cea a lor de vr'o 400.000 sá aiba in congressuri deputati.

Insa preotii sunt acei barbati, cari ca pastori ai nostri sufletesci, pentru darul lor cel sfânt si pentru, cum am dis, evlaviositatea si sublimitatea chemarei lor, trebuie sá fie, si si sunt la noi in cea mai mare vaza. Pe langa aceea, ei au invetiaturi si sciintiele legéi, pana si cele mai adânci: pentru aceea ne-om intielege noi la antia adunare congressuala, cam prin cáti preotii, si prin cáti mireni sá fie reprezentata comun'a noastra eparchiala in congrese. Fratii nostrii Sârbi si Români din Ardeal, Banat si Ungaria au acum'a congrese besericesci, si ei s-au intioles astfelu, că la dinsi sunt mireni reprezentati cu dóne, iara preotii cu un'a din trei párti; a nume la Romani, cari mai departe au ajunsu cu sinodalitatea, adunările eparchiale se compun de 40 de mireni, si 20 de preotii,

iara Congressul general de 60 de mireni si 30 de preotii. — La noi inca sá vor pune cum diseiu, in privinti'a acéast'a preotii si mireni in cale, dupa dreptate si buna 'ntielegere, cum sá si cade ca in sf. beserica toate pe dreptate si cu bun'a intielegere sá se intocmiasca. Nu-mai apás cu toata tar'a cuventulu *nedepen-dinti'a* congreselor, acéast'a sá se caute de timpuriu a se asigurá, că sá nu fie „cea de pe urma mai rea decât cea d'antaiu”. —

D'apoi ni spuse cine-va, că in Ardeal si Ungaria, la fratii nostri Sârbi si Romani, de aceea-s reprezentati preotii numai cu un'a din trei párti, că acolo sustine poporul singur besericele, pe preotii si scolile: aice la noi in sa poarta cea mai mare parte a obeltueleuru pentru sustinerea besericeilor, a preotilor si a scolilor — fondul relegiariu, carele, cum sá dice, nu e adunat si priu ajutorare din partea poporulu, ci numai din averile date de ctitorii manastirilor si ale episcopiei. De aceea si poporul besericeii noastre in Bucovina, *mirenimea adeca, sá fie — nu prin mai multi deputati represen-tata in congressul besericesc decât preotimea.*

Bá nu; eu cât sciú, dreptatea si inde-pendinti'a congreselor fusera in Ungaria si Ardeal scopul unei asemeni compuneri de con-gresse.

Acéast'a cum spuseiu in sa va urmá la noi dupa bun'a intielegere si invoie intre preotii si mireni. Insa, privitoriu la sustinerea preotilor si scolilor la noi, cu cea mai mare parte din fondul relegiariu, iara fondul acést'a că n'ar fi compus si din contribuilele poporulu, — acéast'a n'o cred sá spuna cine-va. Pentru că sá scie, că si poporul nostru, mirenimea adeca,

a ajutat mult la adunarea fondulu relegiariu, si a nume prin dilele de lucru la preotii, care au fostu pana mai in cei ani; apoi prin „*mariesii*,” carii mai sunt inca si astadi; mai de-parte prin locurile sesiunale, platirea functiilor si prin contribuiri la facerea besericeilor si scolilor. D'apoi daruitorii de averi besericesci, ctitorii — n'au fost si ei mare parte mireni! —

Nu, ba nu, me rog; dara inca un'a te-asfu intrebá. Aud că sunt unii carii vreu sá faca intre noi si intre fratii ruteni, cari-s de o lege cu noi aici in Bucovina, oaresi care imvraj-bire. Ce se tinem despre acéast'a?

Aceia dintre voi satenii, carii ati fost asta-veara la adunarea noastra poporala la Cernáuti, ati avut privilejiu a audi, cine si ce feliu de di-honii avura sá faca intre noi Romanii si Ru-tenii, fratii si fiii unei si aceleasi mame beserice. Satan'a stricá si fericirea protoparintilor nostri Adam si Eva in Raiu: tot Satan'a si aice-si cauta uneltele sale cele veninoase, de a stricá pacea si bun'a traire a noastra cu fratii Ruteni, cu carii noi pe un'a si aceeasi brásda traím si ne hranim, si in un'a si aceeasi lege sfanta ne inchinám.

Nu le-ar placea adeca la multi, ca sá fim noi stapeni in beseric'a noastra si preste averea besericeii noastre, — dupre cum ni dade voia bunul nostru Imperat. Căci multi straini s'au ingrasiat din fondul nostru relegiariu: si de aceea ar vrá unii ca aceia sá ne imvrajbeasca între noi insine, ca apoi sá mai fie, cum au fost pana acum, ei stapeni pe mosi'a noastra.

Dara ati veduit si ati audit asta-veara la Cernáuti si aceea, că bietii nostrii frati de pe la Ceremusiu si Nistru, macar că-s nisce iaranii

numai ca si voi, ei sciú bine, că di n parte noastra a Romanilor n'au nici o strembate, că noi nici nu le-am impus, si nici nu le impu-nem limb'a noastra in beserica sau scoala, si nici n'am cerut de la dinsi oaresi-cari cheltu-eli pentru sustinerea besericeilor si scoliloru noastre.

Acéast'a fratii nostri Ruteni sciind, vediu-rati cum respingeau toate smomirele spre vraj-ba si stricarea bunei intielegeri între noi, din care ne'ntielegere între noi Romanii si Rutenii, nu noi, nici Rutenii, ci cu buna seama numai dusmanii nostri ai amandura ar trage folos.

Afara de aceste toate, in beserica nici noi Romanii, nici nime cu minte nu amestica legea cu natiunalitatea. In beserica Romanii si Ru-tenii suntem toti tot un'a.

Fiti sanetosi, si in curendu ne vom mai intalni si vom mai vorbi despre aceste si altele.

Dar nu ni-ai spus inca: *este ca sá avem dara congres besericesc, si cât de de graba?*

Voia, cum v'am dis, acum avem de la bunul nostru Imperat din diu'a de 4 novembre a. tr. — spre a ne pregati de congres besericescu; si despre acea pré inalta incuviintiere a MS. Imperatulu pentru tinerea congresulu nostru bisericesc facú maritul Ministeriu asiderez sciintia Domnulu President al tieriei noastre, si in scurt timp se vor conchemá unii barbati de ai nostri la Cernáuti, si acosti'a se vor sfa-tui: *cum si cand sá se adune adeveratul con-gres*, spre a luá cât mai curend organizarea si regularea trebilor noastre besericesci in mana?

„Dumnedieu sá ajute!”

„O! sá ajute Dumnedieu!”

* Unu preotu.

nept'! — Ce se fia? me întrebaui, de creștinii noștri lucra la astfeliu de serbatore mare! Se-î întrebu. — Mai ômeni, ce sunteți voi, romani, turci ori ce voi'a tatalui? — „Ba, Domnule draga, noi nu suntemu nici turci, nici pagani, ci suntemu creștini și romani.“ — „D'apoi nu sciti voi că astadi e Botezulu Domnului?“ — „De unde se scimu, Domnule draga, că noi n'avemu popa aprôpe de 2 ani; ne-am selbatecitu, acusi incepemu a urla ca ursii.“ — „Ei bine, cum se pôte acest'a? Ati amblatu, ati corutu preotu la locul seu?“ — „Amblat'am Die; dar par' că protopopulu nostru nu vré se scie de noi; vedemu că se cosese și folosesco pamentulu popeseu, dar de popa nime n'are nici o grija!“ — Acestea fara respunsurile, la cari me dorea inim'a, vedindu cum o comuna intréga se face pradă — nu sciu capriciului sciu interesului particulariu a administrațiunei bisericesci.

Din diu'a aceea, érași incepui a frundiari Statutul organicu, ca se me convingu: ôre are Stat. org. vr'anu §. dupa care se se pôta justifică sciu scusă astfeliu de pasire a protopopului și preste totu a eparchiei? Aprôpe 1000 de suflete dupa draga voi'a nu sciu — cu', se remana ani fora preotu! — și m'am convinsu că atare §. nu esista. Bine — cum merge acest'a? —

Petru aceea, diu dorere de inima pentru bietii țierani, viou a face urmatôri'a

Interpelare

Venerabilului Consistoriu gr. or. din Caransebesiu:

Are acel'a cunoscentia că parochi'a din Zoltu, protopopiatulu Fagetului, aprôpe de 2 ani e vacanta, și poporulu e cu totulu parasitu și aprôpe d'a se selbateci?

Daca are cunoscentia, are de cugetu a face dispusetiunile necesarie pentru deplinirea a-estei parasitu parochii, și ce este caus'a de s'a negrigitu ea atât'a timpu, spre dau'a bisericeci și ca vatemarea Statutului org.?

Daca a este modeste întrebări, dictate de cugetu curatu, romanu și creștinu, ar remane fora rezultatulu doritu, — recomendu caus'a celui mai de aprôpe sinodu eparchialu!

— a. —

Publicatiune.

(N. 20 A.) Postulu de Notariu la Directiunea asociatiunei nationale aradane pentru cultur'a poporului romanu — devenindu vacante, prin acest'a se publica concursu.

Salariulu impronunatu cu acestu postu este 600 fl. v. a. care se solvesce în tota lun'a anticipative din casad'a asociatiunei.

Doritorii de a ocupă acestu postu, se-si tramita recursele la Directiunea subsemnata pana în finea lunei lui fauru 1871, în care pre langa calificatiunea receruta în genere pentru acestu postu, în specialu vor documentă perfect'a cunoscentia în vorbire și scriere a limbii romane.

De la Directiunea asociatiunei romane aradane.

Aradu în 21 dec. 1870.

Josifu Codreanu m. p.
notariu subst.

Ioane Popovicu Deseanu m. p.

Directore sec.

2—2

Pentru nefericitii francesi.

Din Baia de Crisiu prin dlu jude cerc. Teodoru Popu ni s'a tramisu o suma de 41 fl. 15 cr. v. a. la carea au contribuit:

Teod. Popu jude cerc. și Amosu Francu, v-comite, câte 5 fl.; Dem. Somesányi, prootu rom. cat. Ales. Jndreiu, juras. Georg Secula, adv. Jos. Crisianu, ases. Ales. St. Siulatiu, proto-jude în Halmagin, J. Motiu, ases. P. Ladriesiu, not. com. în Risculitia, toti câte 2 fl., Bisericea gr. or. din Risculitia 2 fl. 90 cr. Dr. Sig. Reichenberger, proto-medicu, G. Canlrea, ases. S. Borha, ases. G. Beovits, neg. Em Holoky, adv. J. Francu, proto-fiscalu, Dem. Papu, v-not. J. Vlassa, v-not. Dum. Riscutia, jude com. toti câte 1 fl.; Silv. Bolfa, cancelistu și Egy valaki, câte 50 cr.; Leone Piciu, protocolistu, G. Lucaci, concelistu, N. N., N. N. și Nic. Szogedi, preotu ref. câte 40 cr.; Jos. Kováts, cancelistu și Just. Adamovicu neg. câte 30 cr.; Toad. Strauti, econ. S. Strauti, econ, Gav. Strauti econ. Pavelu Giurgiu econ, Gav. Stanila preotu, P. Stanila, econ.

Rusu Ursu, jude com. toti din Bulzesti, câte 20 cr.; Pav. Strauti econ. și Sim. Strauti, econ. câte 10 cr.; Petru Strauti, econ. 5 cr.

Din Varadia, cottulu Temisiului, prin dlu negociatoriu Joane Alessandrescu ni s'a tramisu o suma de 13 fl. 20 cr. v. a. la carea au contribuit:

J. Alessandrescu, neg. 2 fl.; Svet. Mihailovicu, neg. Jos. Bazianu, neg. Jos. Georgieviciu, butariu Tr. Alessandrescu, butariu, Mlad. Pavloviciu, servitoriu dom. și Mart. Medoia econ. câte 1 fl.; Jos. Singer, neg. Aloisiu Neubâr, isp. dom. Jac. Popovicu, cojocariu, G. Craciunu, econ. P. Vuica, econ. P. Berlia sen. și Vic. Berlia, câte 50 cr.; Chir. Boraci, econ. 40 cr.; G. Valutianu, papucariu, J. Linca, Vic. Caimanu, Joane Dabiciu și Jov. Clenciu, toti econ. câte 20 cr.; Pav. Baica, Jan. Fabianu și Jos. Minia, toti econ. câte 10 cr. —

Aceste mai susu publicate sume la olalta de 54 fl. 35 cr. v. a. facu cu cea publicata în nr. 9 sum'a totala de 460 fl. 89 cr. v. a.

Redactiunea.

PROTOCOLULU

siedintiei a II. (extraordinaria), ținute în Aradu în 27 novembre 1870, din partea directiunei a asociatiunei nationale pentru cultur'a poporului romanu,

sub presiedinti'a

Directorelui prim. Antoniu Mocioni, asistand

Membrii: Vic. Babesiu, Dr. Aless. Mocioni, Dr. At. Siandoru, Dem. Bonciu, Ioane Rosiu, Vas. Paguba, Jos. Popovicu, Teod. Serbu, Georg. Graciunescu, Jos. Goldisiu și Georg. Dogariu.

Notariu: Iosifu Codreanu.

17. Presiedintele dechiarandu siedinti'a de deschisa, aduce la cunoscentia, cumca notariulu asociatiunei dlu Petru Petrovicu — pre langa motive în scriu si-a datu resignatiunea; face deci întrebare, că: adunarea primesce resignatiunea, sciu nu?

Decisu: Resignatiunea se primesce neconditionatu, si notariulu Petru Petrovicu unanimu se absolve de oficiulu notarialu, nu inasa si de responsabilitatea mai departe pentru functiunile salcoficiose de pana aci.

18. Se postesce cetirea și pertractarea motiveloru de resignare a notariului, ca astfeliu se se pôta incungurá ori ce feliu de suspitiuni; inasa presiedintele observa, că acest'a nu se pôte intemplá, asta data de ôrace resignarea nu o are la sine, dar la alta siedintia o va substerne s pre pertractare.

Decisu: Actulu de resignare are ase produce și pertractá la cea mai de aprôpe siedintia. —

19. Devenindu astfeliu postulu notarialu vacantu presidiulu propune a se substitui prin unu altu individuu. — La propunerea dlui Vasiliu Paguba.

Se alege de notariu substitutu esactorele asociatiunei, Josifu Codreanu, care ja invitarea presidiului ocupa în data loculu notarialu.

20. Mai departe se face propunerea din partea presidiului, ca pentru alegerea unui notariu definitivu se se publice concursu.

Decisu: Directiunea va ingriji pentru publicarea unui concursu câtu mai curendu; éra pana la alegerea definitiva a notariului, esactorele Josifu Codreanu — pre langa salariulu ordenariu va portá tôte agondele notariali. —

21. Se ié la pertractare necesitatea de a se alege un'a comisiune, care se fia insarcinata cu luarea actelor directiunali de la fostulu notariu Petru Petrovicu, și predarea lor la actualulu notariu substitutu.

Decisu: Comisiunea se primesce si se alege membrii: Vas. Paguba și Ioane Rosiu, cari fora amanare vor luá tôte actele directiunali de la fostulu notariu, si le vor predá actualulu notariu substitutu, reportandu despre efectuit'a predare.

22. Esactorele Jos. Codreanu cetesce reportulu seu a supr'a scotiloru despre cascigulu din representatiunea teatrale prin diletantii temisioroni, din sortitur'a cea mica, și din venitul de la balu; tôte intemplete cu ocaziunea adunarei generali a a. c.

Decisu: Raportulu se ié la cunoscentia, si pre langa unu estrasu d'in acestu decisu,

se va da una copia dupre relatiunea esactorele fostului notariu Petru Petrovicu, carele în terminu de 8 zile va avé a se dechiará în scriu naintea Directiunei în privinti'a dificaltatoru cuprinse în acestu raportu.

23. Presidiulu referéza despre resignarea de colectante a dlui protop. Joane Tieranu pentru cerculu Lipovei, reînnuandu tôte actele referitôrie la acé ta colectura, si în fine propune alegerea altui colectante.

Decisu: Resignatiunea acésta se ié spre cunoscentia, si de colectante în cerculu Lipovei se alege dlu Sim. Davidu, comerciante în Lipova; despre ce acest'a este a se incunoscentia în modulu indatinatu, tramitiendui-se tôte actele si tipariturile referitôrie la colectura. —

24. Notariulu substitutu ce esce raportulu fostului notariu Petrovicu despre acele agende, cu a caroru efectuire s'a insarcinatu Directiunea Asociatiunei de catra adunarea generale.

Decisu: Servesce spre cunoscentia si acomodare. Incátu inasa privesce punctulu alu 4. lit. e) pentru ținerea adunarei generale pe anulu 1871 în Lugosiu, — facerea pasiloru necesari la inalt. Ministeriu de interne, se increde dlui Directore primariu. Ce se tiene mai departe de punctulu alu 10. d'in raportu, în privinti'a examinarei scotiloru despre rezultatulu d'in sortitur'a anului trecut, este a se provocá comisiunea aléasa, (dnii Jos. Belesiu, Joane Bercianu, Stefanu Antonovicu, Alessiu Popovicu și Joane Moldovanu,) ca se grabésca cu efectuirea celoru incredintiate. —

25. Perceptorele Jos. Goldisiu referéza despre resignarea dlui Stef. Antonescu de colectante în cerculu Fagetului si alu Muresiului, recomandandu tot'odata în locul seu de colectanti: pentru cerc. Muresiului pre dlu Dem. Zsucu, notariu în Zabaltiu; éra pentru cerculu Fagetului pre dlu protop. At. Joanovicu; mai departe dlu perceptore depunendu tôte hartiile referitôrie la acea colectura, raportéza, că de la colectantelo respectivu a primitu 153 fl. 50 cr. si a nume: 132 fl. taps'a de la membri, éra 21 fl. 50 cr. pentru 43 de diplome; face inasa observarea, că în list'a tramisa, tapselle le a aflatu gresitu sumisate, fiindu că banii tramisi se afla în suma mai putieni cu 2 fl. 50 cr. de câtu sum'a positiuniloru din lista. În fine substerne dôue dechiaratiuni de membri nu oi; a preotului din Capalnasiu Parteniu Gruescu si a docintelui Nic. Rachitanu totu de acolo, rmbi câte cu 2 fl. anuali, pe anii 1869/70 si 1870/71.

Decisu: Resignatiunea pe langa votare de recunoscentia protocolaria, se ié spre notit'a.

De colectanti, conformu propuneroi, se alege: pentru cerculu Muresiului dlu Demetriu Zsucu, éra pentru cerculu Fagetului dlu protop. At. Joanovicu, care alegere li se va face cunoscuta în modulu usuatu, tramitiendui-se hartiile referitôrie la colectura. Incátu pentru diferenti'a de 2 fl. 50 cr. este a se incunoscentia respectivulu dnu fostu colectante spre suplînire. — În fine dnii Parteniu Gruescu și Nic. Rachitanu se dechiară de membri ai asociatiunei, si se decide a li se tramite diplomele usuat, pe langa solvirea tapseloru.

26. Membrulu Vinc. Babesiu aréta, că dlu Cogalniceanu, fostu ministru în Romania, celoru trei membri din Ungaria și Banatu ai academie romane, li-a tramisu unu numeru în somnatu de carti spre impartire la societati, si institute literarie, din cari dsa pentru partile banatice a rinitu câte cincii esemptarie, asemenea dnii Josifu Hodosiu și Alessandru Romanu pentru Ungaria câte cincii; propune deci, ca acesti Domni se fia rugati, incátu acele carti nu le-ar fi impartitu dejá tôte la alte institute, a doná câte unu esemplariu și acéstei asociatiuni. La casulu déca numitii domni nu ar mai dispune de nici unu esemplariu din cartile amintite, dsa inasui va reservá unu esemplariu d'in cele 5, ce le-a primitu pentru partile banatiane.

Decisu: Propunerea se primesce, si dnii deputati dietali Josifu Hodosiu și Alessandru Romanu se vor recercá pentru donarea de câte unu esemplariu din cartile cestiunate. —

27. Pentru autenticarea protocolului acéstei siedintie Presidiulu va defige o dia pro carea se va conchiamá o siedintia autenticatôria. —

Cu acest'a protocolulu s'a subrisu si autenticatu în presentia membriloru infacisati la

siedinti'a extraordinaria, ținuta în 11 Decembre 1870.

Joane Popovicu Deseanu m. p.
directore secund.

Josifu Codreanu m. p.
notariu subst.

Varietati.

— (Balu romanescu în Pesta!) Juni-mea rom. de la Universitate, în societatea loru „Petru Maioru“, din considerantele desfavorabilelor impregiurari politice si economice, mai vertosu în faci'a nefericiteloru lupte ale Franciei, a fostu decisu în unanimitate a nu ținé estu-timpu balu nationalu. Mai tardiu alti juni, afara d'aceea societate, se socotira altfeliu, a nume că chiar pentru nefericiti francesi pôte se fia mai bine, a aduná prin ținerea balulului indatinatu — ceva medilôce de ajutoriu, si — luara iniciativ'a pentru balu nationalu. Intreprinderea fú incoronata, precum audimu, de unu succesu preste asteptare favorabilu; si astfeliu **Sambeta în 6/18 fauru, în eleganta sala de la Otelulu Frohner, se va ținé indatinatulu balu romanu nationalu în Pesta.** Acestu balu promite a fi forte animatu, căci pre langa familiile romane de aici, o multime de domni si de familie straine s'au ingagiatu a luá parte.

— (Articululu de fondu „Romania în diaristica straina“) ce incepuramu a publicá în nrulu 8, nu-lu continuuramu din acea cauza, căci tocmai s'a pusu la proba prin foile nationali din Bucuresci — autenticitatea unui actu principalu, despre care avemu se vorbimu; si asiá canta se asteptamu macar 14 zile rezultatulu cercariloru. —

Concursu

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a confes. gr. or. de fete, nou creata în camun'a Fabisu, cottulu Temisiului, pptulu Lipovei, se publica prin acest'a concursu pana în ultim'a lunei lui fauru st. v. — Emolumintele sunt în bani 105 fl. v. a. 45 meti de grâu, 80 lb. de clisa, 40 lb. de sare, 16 lb. de lumini, 6 orgii de lemne, 6 orgii de paie si corteln liberu. — Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisati a-si tramite recursele instruate conformu Statutului org. si adresate comitetului parochialu, — facendu-se de odata cunoscutu, cumca numai aceia vor poté deveni în candidatiune, cari se vor presentá personalu la faci'a locului.

Fabisu, în 25 ian. 1871.

1—3

Comitetulu parochialu.

Concursu

Pentru ocuparea postului d. invetiatoriu în vacant'a statiune din Grosiu, comit. Carasiului, protopr. Lipovii, se publica concursu pana în ultim'a februaru a. c. Emolumintele sunt bani gat'a 63 fl.; 15 meti de grâu, 15 de cucurudiu în bômbe, o maja de lardu, 1/2 de sare, 12 lb. de lumini, 8 orgii de lemne din cari se incaldiesce si localitatea scolii: 2 lantie de pamentu fenatiu si 2 lantie cam bercosu; cortelu liberu si unu lantiu de gradina, locu aratoriu. — Doritorii d'a ocupá statiunea acest'a, pana la terminulu aretatu au se-si substerne recur-surile, în întielesulu statutului organicu comitetului parochialu, indreptandu actele catra rss. d. protopresvitoru Ioanu Tieranu în Lipova.

Grosiu în 22 ian. 1871 st. vl

2—3

Comitetulu parochialu.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatoréscă din comun'a Nemesiesti, protopopiatulu gr. or. alu Fagetului, se escrie concursu pana la 31 ian. 1871 c. v. Emolumintelu sunt: 35 fl. v. a., 8 meti de grâu, 14 meti de papusioiu, 50 lb. de lardu, 50 lb. de sare, 10 lb. de lumini, 8 orgii de lemne, cuartiru liberu si 1/2 jugoru de gradina.

Doritorii de a ocupá acésta statiune sunt avisati, ca recursele loru bine instruate si adresate comitetului parochialu, se le tramita dlui prot. Atanasiu Joanovicu în Fagetu. — Nemesiesti, 10 Ianuariu 1871.

În cointelegere cu dlu protopopu.

3—3

Comitetulu parochialu.